

REZOLIUCIJA

krizinei situacijai pieno sektoriuje įveikti

2023-02-24

Vilnius

Trumpuoju laikotarpiu

- Čia ir dabar užtikrinti sąžiningą vertės pasidalijimą pieno kainos grandinėje (pieno gamintojams ne mažiau 40 proc.), kaip tai įpareigoja valstybę daryti LR Konstitucijos 46 straipsnis.
- Neradus sprendimo pieno produktų kainos vertės pasiskirstymo grandinėje, nedelsiant reaguoti į kritinę situaciją pieno sektoriuje, krizės valdymui būtinas visų lygių valdžios institucijų įsitraukimas. Tam skirti 40 mln. eurų 6 mėn. laikotarpiu nuostolių padengimui.
- Gražinti PNTI išmokas.
- Parengti ir, situacijai tapus nevaldomai, aktyvuoti antikrizinį įstatymą, kuris leistų griežtai reguliuoti pieno grandinės dalyvių – žemdirbių, perdirbėjų, prekybininkų, valstybės - santykius krizės metu.
- Nedelsiant pradėti Konkurencijos tarybos tyrimą dėl produktų kainos vertės pasiskirstymo grandinėje, vertinant Europos Sąjungos šalių praktiką bei nustatant tikrąją pieno produktų kainos vertės dalį pieno gamintojams.
- Žaliavinio pieno supirkimo kainos reguliavimas turi būti susietas vienu ar keliais iš šių būdų:
 - a) su pieno produkcijos pardavimų kainomis;
 - b) su Europos Sąjungos pieno supirkimo vidurkiu;
 - c) turėtų būti nustatyta procentali dalis, kuri turėtų tekti žemdirbiui nuo pieno produktų kainos parduotuvėje.
- Įstatymu turi būti įtvirtinta, kad žaliavinė pieno kaina yra visa pieno kaina su priedais, o ne atskirai traktuojama bazinė pieno kaina ir priedai, kurių įstatymas nereguliuoja.
- vienodos kokybės pieno kaina privalo būti vienoda, nepriklausomai nuo tiekiamo pieno kiekio. Atskaitymai už transportavimo, kokybės nustatymo ir kitas paslaugas turi būti atskirti nuo kainos už pieną.
- Šiuo sunkiu metu netaikyti sankcijų pagal Kaimo plėtros priemonę „Investicijos į materialųjį turtą“ vykdomiems projektams.
- Reikalaujame ūkininkui suteikti galimybę atidėti įmokas ir (ar) išskaidyti mokėjimus, dėl gyventojų žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų (15 proc.) ir Valstybinio socialinio draudimo įmokas apmokestinamas nuo veiklos pajamų.
- Reikalaujame lengvatinių paskolų apyvartinėms lėšoms pieno krizei įveikti su garantinio fondo garantija ir palūkanų kompensavimu (paskolos trukmė iki 6 m.)
- Kreiptis į ES Komisiją, kad būtų pradėta teikti tiesioginę paramą pirminioms produkcijos gamintojams pagal BRO 219 straipsnį.
- Nedelsiant mažinti biurokratinę našą ūkiams. Tam skirtą priemonių planą priimti iki š. m. balandžio 15 d.
 - Mažinti reikalavimus tręšiantiems mėšlu ir srutomis virš 30 ha, t.y., kad vietoj reikalavimo turėti parengtą tręšimo planą, būtų galima pildyti mėšlo ir srutų naudojimo apskaitos žurnalą.

- Švelninti reikalavimą dėl turėjimo mėšlidės, kurioje tilptų per 6 mėn. susidarantis mėšlas. Siūlome nustatyti, kad privaloma mėšlidės talpa turėtų būti tokia, kad tilptų per laikotarpį, per kurį draudžiama tręšti mėšlu, susidarantis mėšlas, t.y. 4 mėn. ir 5 dienos.

Ilguoju laikotarpiu

- Neveikiantis yra žemės ūkio rizikos valdymo fondas. Reikalaujame šio fondo nuostatas pritaikyti pieno ūkiams. Pieno ūkiai negali laukti metų ar dviejų, kol bus išmokėtos kompensacijos, fondas turi padėti čia ir dabar, kitaip jis yra neveiksnus.
- Reikalaujame pripažintiems Žemės ūkio kooperatyvams KPP 2014 - 2022 m. laikotarpiu pagal priemonę „Parama investicijoms į žemės ūkio produktų perdirbimą, rinkodarą ir (arba) plėtrą“ taisyklėse numatyti paramos sumą iki 10 mln eur. Užtikrinti pripažintiems kooperatyvams prioritetinius balus.
- Reikalaujame statantiems karvių fermas supaprastinti aplinkos vertinimo kriterijus bei pradėti praktikoje taikyti parengtus tipinius tvartų projektus. Reikalaujame sudaryti palankias sąlygas pieninio ūkio fermos projekto parengimui ir derinimui, kad procesas trukėtų ne ilgiau nei 6 mėn.
- Siekiant dalinai amortizuoti prarastas pajamas, reikalaujame kompensuoti pieninių veislių telyčių įsigijimo išlaidas bei pieninių karvių veislės seksuotos spermos įsigijimo išlaidas. Tai viena iš planuotų „Pieno strategijos“ priemonių.

Lietuvos ūkininkų sąjunga

Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija

Lietuvos pieno gamintojų asociacija

Lietuvos vidutinių pieno ūkių asociacija

Lietuvos žemės ūkio kooperatyvų asociacija „Kooperacijos kelias“